

Sag; men det staaer jo frit for at tjøbe og bygge Gaarde; frit for til enhver Tid at fastsætte den Lese, som de med Leierne kunne blive enige om. Hvad er det, der bestemmer Huusleien? Det er aabenbart i sidste Instants, hvad det koster at indrette Boliger og Værelser; hvis der altsaa paalægges disses Gæere store Skatter ved Siden af det, der fordres til at indrette Boliger, saa bliver Leien som Folge deraf nødvendigviis høiere, og Leien stiger saaledes af sig selv. Men jeg gjentager, at der forudsættes steds, at Springet i Skatten ikke bliver for stærkt og ikke altfor pludseligt. Jeg har ingenlunde meent, og jeg troer ikke ved eet Ord at have antydet det, at det skulde være rigtigt, at man skulde holde fast, efter som Forholdene stillede forøgede Krav, paa en vis bestemt Skattebranche. Den ærede Rigsdagsmand vilde udløde af mine Ord, at man, efter haanden som Communen stillede forøgede Krav, skulde blive ved at holde sig til de bestaaende gamle Skatteobjecter: Nei, jeg finder det naturligt og rimeligt og rigtigt, at der ved en saadan Leilighed maa blive Spørgsmaal, om ikke en ny Skattebasis da kunde være at søge, og om ikke nye Hjelpefilder kunde aabnes, men jeg har kun sagt — og jeg kan i saa Henseende slutte mig ganske til, hvad der af den høitærede Indenrigsminister er bleven udtalt — at de eengang bestaaende Skatter skulde man vogte sig for at røre ved, at man skal lade dem blive bestaaende og lade de forøgede Krav finde deres Tilfredsstillelse ved nye Skatter. Med Hensyn til denne nye Skat har jeg da tillige udtalt som min personlige Formening, at det vilde være overordentlig sørgeligt, om man tænkte sig den givet som en Formues og Leilighedsstat. Det er en Skat, der i sin Natur er en vilkaarlig og urigtig Skat, og som især anvendt paa en Hovedstad som Kjøbenhavn, vilde blive aldeles utaalelig. Det var det, at man overhovedet er kommen ind paa Tanken om en saadan Skattefordeling for Kjøbenhavn, som jeg tillod mig at betegne som noget Beklageligt. Naar den ærede Landsthingsmand, der idag først havde Ordet, opfaste det Spørgsmaal, hvorfor der, hvis en saadan Fordeling af Skatten fandt Sted som den af mig paaberaabte, skulde ventes at vise

sig saamegen Mobbydelighed mod en Skat i denne Form, og naar han tillige meente, at selv om det forholdt sig saa, som af mig antydet, kunde man jo let raade Bod derpaa ved at forandre Formen og paalægge en ganske ny Skat, da skal jeg for det Første bemærke, at der skal meget store og tvingende Forhold til overhovedet at gaae ind paa at paalægge nye Skatter, og dernæst at, naar man efter min Overbeviisning saa stærkt modsætter sig alle Formues og Indtægtskatter — som jeg vel veed har havt mange Forsvarere, der i saa Henseende have henpeget paa Englands Exempel, der i saamange Retninger skal staae som et Mønster — saa er det ikke saameget, fordi man krymper sig ved de directe Byrder, der ved en saadan Skat paalægges, som fordi man finder de med Skattens Udredelse forbundne Foranstaltninger utaalelige; det er dette, som gjør disse Skatter saa forhadte i det borgerlige private Liv, det er hele dette Inquisitionssystem, som Skatten fører med sig, og som har noget saa særdeles Saarende for den personlige Følelse, det er deri, det Utilfredsstillende ligger. At jeg skulde have lagt en overordentlig og ganske besynderlig Forsærlighed for directe Skatter for Dagen, troer jeg heller ikke med Grund kan siges. Jeg skal ikke gaae ind paa en vidtløftig Fremstilling af min Opsattelse af Skatteforholdene i det Hele, men blot i Forbigaaende bemærke, at det er saa langt fra, at jeg mener, at der, naar der er Tale om nye Skatter, da fortrinnsviis skulde være Tale om directe Skatter som de meest passende, at jeg tvertimod antager, at som Regel — og man kan jo aldrig udtale Andet, end hvad der i de mange Tilfælde finder Sted — vil det være de indirecte Skatter, der altid vilde være at foretrække; det vil være dem, der paa den letteste og naturligste Maade vilde kunne paalægges og udredes af Skatyderne, dem, der fordele sig paa den hele skatydende Befolkning ad den rigtigste og naturligste Vej.

Drieser: Det være langt fra mig at ville forlange disse Forhandlinger, men naar det ærede Medlem, der nu satte sig, omtalte, at en Skat bliver ikke liggende der, hvor den lægges, saa kan jeg være ganske enig i en saadan